

*Zelfmoord,
praat erover!*

Geïnteresseerd?

Neem dan contact op met Roxanne Meijer (r.meijer@113.nl) of Meike Baretta (m.baretta@113.nl), Kwartiermakers Supranet Community.

*Aan de slag met
suicidepreventie
in uw regio?*

113 biedt nu de mogelijkheid deel te nemen aan een effectieve preventieaanpak.

Informatie voor kandidaat regio's Supranet Community

Onder de noemer Suïcidepreventie Actienetwerk in de wijk (Supranet Community) is 113 aan de slag om het grote aantal suïcides en suïcidepogingen in Nederland terug te dringen. In 2017 pleegden 1.917 mensen zelfmoord. Dit aantal is drie keer zo groot als het aantal jaarlijkse verkeersdoden.

In 2016 startten zes proeftuinen met Supranet Community: Groningen, Friesland, Zaanstreek-Waterland, Kennemerland, Zeeland en Brabant

Zuidoost. 113 biedt nu nieuwe regio's de mogelijkheid deel te nemen aan deze effectieve preventieaanpak. ▶

Risicogroepen

Het aantal mensen dat een einde maakt aan hun leven is groot: in 2017 waren het er

1.917

1 Van alle mensen die suïcide plegen, gaat het in 40% van de gevallen om mannen en vrouwen met een arbeidsongeschiktheid- of bijstandsuitkering. Verder vormen alleenwonende mannen tussen de 40 en 70 jaar een hoog risicogroep. Ook mensen die eerder in hun leven een suïcidepoging deden, hebben een verhoogd risico op suïcide later in hun leven.

2 Vooral jonge vrouwen van allochtone afkomst, LHBT-jongeren en mensen die eerder een poging deden doen een suïcidepoging.

Ministerie van VWS onderstreept suïcidepreventie

In 2014 gaf het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport het startschot voor de Landelijke Agenda Suïcidepreventie met actiepunten in vier domeinen: de zorg, het onderwijs, de sociaaleconomische sector en de media. Inmiddels is het beleid voortgezet in een Landelijke Agenda voor de jaren 2018 – 2021.

Supranet Community zet dit leiderschap door en is een bottom-up initiatief vanuit regio's en organisaties zelf. Want dat is de succesfactor voor het realiseren van blijvende impact. En precies dat is nodig om het aantal suïcides in Nederland terug te dringen.

Wat is en doet 113 Zelfmoordpreventie?

Stichting 113 Zelfmoordpreventie is de nationale organisatie voor de preventie van suïcide. Onze missie is een land waarin niemand eenzaam en radeloos suïcide pleegt. Wij zijn ervan overtuigd dat we in Nederland jaarlijks honderden suïcides méér kunnen voorkómen, wanneer suïcide beter bespreekbaar is, de zorg innovatiever en menselijker wordt georganiseerd en er intensiever wordt samengewerkt. Naast de activiteiten als zorgaanbieder is 113 aanjager en coördinator van de Landelijke Agenda Suïcidepreventie en regievoerder/ondersteuner van Supranet.

Suïcidepreventie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid

De herkenning, veiligheid, behandeling en organisatie van de zorg voor mensen met suïcidaal gedrag kan veel beter in ons land. Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid van de zorgsector, maar heeft alleen succes in een zogeheten 'systeemaanpak'. Dit betekent:

1. Lokale betrokkenheid van professionals uit verschillende domeinen, op bestuurlijk en uitvoerend niveau.
2. Gelijkzijdige implementatie van effectieve suïcidepreventie maatregelen.
3. Commitment van partijen op de lange termijn voor borging van de aanpak in de werkprocessen, structuren en bekostiging.

En deze systeemaanpak werkt! Suïcidepreventieprogramma's met betrokkenheid van vele lokale partners en gelijktijdige invoering van preventieve interventies waren in het buitenland al effectief. In Duitsland werd met het programma van de European Alliance Against Depression (EAAD) een vermindering van 32% in het aantal suïcides en suïcidepogingen bereikt. In Hongarije leidde een variant van het programma tot 56% afname van suïcide in de onderzochte regio. Met Supranet Community baseren we ons op deze meervoudige aanpak.

Wat betekent deelname aan Supranet Community?

Wie doen er mee in het regionale netwerk?

Een Supranet regio beslaat een deel van de GGD-regio met een populatie van 10.000 tot 150.000 mensen. Het netwerk bestaat uit regionale partnerorganisaties:

- Gemeente.
- Zorg (GGD, GGZ-instelling, huisartsen, psychologen, ziekenhuis).
- Welzijn (wijkteam, maatschappelijk werk).
- Onderwijs (zorgadviesteam, decanen, Gay-Straight Alliances).
- Sociaaleconomisch domein (UWV, sociale dienst, deurwaarderskantoor, schuldhulpverlening).
- Maatschappelijk domein (politie, religieuze instanties, sportverenigingen, verkeer/spoorwegen).
- Vrijwilligers (familie, naasten, ervaringsdeskundigen).

Bij deelname aan Supranet Community vormt u een regionaal netwerk dat minimaal bestaat uit vertegenwoordigers van de GGD, POH GGZ, GGZ crisisdienst en het wijkteam/UWV.

Wat gaat het regionale netwerk doen?

Een Supranet Community zet tegelijkertijd in op vier pijlers:

1. **Trainen van gatekeepers** in welzijnsorganisaties, op scholen en in het sociaaleconomische domein.
2. **Suïcidepreventie in de huisartsenpraktijk** door het trainen van medewerkers in het herkennen, diagnosticeren, bespreken en adequaat behandelen van suïcidaal gedrag. Ook worden samenwerkingsafspraken met ketenpartners gemaakt, waaronder het ziekenhuis en de GGZ-instelling.
3. **Focus op risicogroepen.** In kaart brengen van de behoeften van en preventieve oplossingen voor specifieke groepen met een hoog risico op suïcidaal gedrag:
 - a. Mensen van middelbare leeftijd met een arbeidsongeschiktheids- of bijstandsuitkering.
 - b. Adolescenten en jong volwassenen.
4. **Publiekscampagne** over suïcidaliteit in samenwerking met lokale media, met aandacht voor adequate berichtgeving.

Daarnaast besteedt men aandacht aan de veiligheidsrisico's in de regio: hoe kan voorkomen worden dat burgers toegang hebben tot gevaarlijke plekken en zelfmoordmethoden, zoals hoge gebouwen, plaatsen rond het spoor of dodelijke medicatie via internet.

Een gezamenlijk Suïcidepreventie Actieplan

De Supranet Community maakt een concreet actieplan gebaseerd op een gezamenlijke visie en ambitie. De analyse van de lokale situatie bepaalt de doelstellingen en geeft richting aan de keuze van activiteiten. De impact van deze activiteiten wordt gemonitord en geëvalueerd. De werkwijze is gebaseerd op het uitvoeren van concrete acties, het verbeteren en borgen.

Wat kunt u als regio verwachten van 113?

- Een Supranet Community ontvangt € 45.000 voor tweejaarlijkse deelname.
- Een sessie met de Argumentenfabriek om te komen tot een regionale analyse en een concreet en actiegericht werkplan.
- Deelname aan het 113 Change lab; de door 113 ingerichte leeromgeving voor de regionale kwartiermakers. Voor elke regio zijn vier plekken gereserveerd. Er zijn vier tot zes bijeenkomsten per jaar, waar met experts relevante thema's worden besproken.
- Begeleiding van de regionale kwartiermakers en communicatieadvies.
- Landelijke inspiratiebijeenkomsten en uitwisselingsbijeenkomsten voor alle regio's. De eerstvolgende vindt plaats op 13 december 2018.
- Een helpdesk, toolkit en website met voorbeelden en formats voor onder meer probleemanalyse, suïcidepreventie actieplan, interventies, regionale publiekscampagne, handreikingen.

Welke 'eisen' worden aan een community gesteld?

Essentiële voorwaarden voor deelname aan Supranet Community zijn:

- Vermindering van het aantal suïcides en suïcidepogingen is een speerpunt van beleid in de betrokken gemeenten. De burgemeester en wethouder dragen dit uit.
- Er is commitment in de regio het 'anders te doen' en samen knelpunten aan te pakken.
- Er is bereidheid te investeren in een gezamenlijk regionaal suïcidepreventie actieplan, waarin wordt ingezet op gelijktijdige implementatie van interventies. Deze zijn gericht op het algemeen publiek, specifieke risicogroepen en professionals binnen en buiten de zorg.
- Er zijn goede mogelijkheden om regionaal suïcides en suïcidepogingen te monitoren.
- Er is een regionale partij die in het netwerk als trekker geaccepteerd wordt en het netwerk beschikt over voldoende middelen in termen van menskracht en financiering.